

Luister

Geef cadeau

Elsa Westberg, priester van de Zweedse Kerk in de verstrooiing, heeft nu weer een kring naaste collega's

INTERVIEW Voor een gemeente van twintig mensen hoef je geen voltijds priester te zijn. Toch wil Elsa Westberg van de Zweedse Kerk in Nederland niet zonder kerkelijke gemeenschap werken. Woensdag trad ze toe tot de geestelijken van de Oud-Katholieke Kerk.

Koos van Noppen

woensdag 1 april 2026, 19:48

Elsa Westberg, priester van de Zweedse Kerk in Nederland. beeld: Isabel van der Vlugt

AMERSFOORT

Haar naaste collega woont in Brussel, haar bisschop zetelt op Gotland, een eiland in de Oostzee. Precies daarom wordt Elsa Westberg tijdens een speciale kerkdienst, een zogeheten 'chrismamis', woensdag opgenomen in de kring van geestelijken van de Oud-Katholieke Kerk. Zodoende heeft de priester van de Zweedse Kerk in ons land weer een aantal nabije collega's.

We spreken elkaar dinsdag, rond 12 uur.

'In Zweden zou dat ondenkbaar zijn', zegt ze lachend. 'Lunchtijd is daar heilig, ook op school. Mijn kinderen aten tussen de middag altijd een warme maaltijd uit de schoolkeuken.'

Over de verschillen tussen Zweden en Nederland kan ze een boekje opendoen, maar eerst even over haar landgenoten in de verstrooiing. De Zweedse Kerk heeft een lange geschiedenis in ons land. Vanaf de start, ruim honderd jaar geleden, waren het vooral zeelui die de havenstad Rotterdam aandeden.

Globetrotters

Sinds 1949 beschikte de kerk over het Zeemanshuis, een karakteristiek pand aan de Parklaan in Rotterdam. Opmerkelijk detail: de opa en oma van Elsa hebben daar veel

voetstappen liggen. Hij werkte er in de jaren vijftig van de vorige eeuw aanvankelijk als diaken, later als priester, zij was verpleegkundige.

Ook Westbergs familie van vaders kant kent globetrotters.

‘Mijn grootouders van beide zijden hebben een verleden in Brazilië; daar hebben mijn vader en moeder elkaar leren kennen’, zegt Westberg, die zelf een groot deel van haar jeugd doorbracht in Duitsland, en ook een paar jaar in Brazilië verbleef.

Emigreren naar Nederland was dus zo spectaculair niet; eerder een nieuwe station op haar avontuurlijke levensreis. Westberg: ‘Natuurlijk wel spannend, maar niet heel raar.’

Sinds 2020 verblijft ze in Nederland; ze spreekt de taal. Haar man werkt als hoogleraar aan de Rijksuniversiteit Groningen. Ze wonen in Zuidhorn.

Voor de pastorie van de Zweedse Kerk in Nederland kun je een pijltje gooien op elke willekeurige plek op de landkaart: de Zweden in de verstrooiing hebben geen eigen kerkgebouw.

In 2019 heeft de Zweedse Kerk het Zeemanshuis verkocht. Het aantal varengasten was al vele jaren daarvóór teruggelopen. Vanaf de jaren negentig bestaat de actieve ledenkring hoofdzakelijk uit Zweden die in Nederland woonachtig zijn.

Geloofsgemeenschap

Twee keer per maand is er een kerkdienst met circa twintig kerkgangers.

Westberg: ‘De afgelopen jaren hebben we één keer per maand in de Duitse kerk in Den Haag en één keer in de Finse kerk in Rotterdam de eredienst gehad. Vanaf dit jaar vinden de meeste kerkdiensten plaats in Rotterdam, waar ook verdiepende gesprekken over geloof en leven zullen worden georganiseerd.’

De ‘gemeente’ is veel te klein voor een fulltime functie. Daarom is ze na aanvullende scholing ook als geestelijk verzorger werkzaam bij twee tehuizen in Sneek.

Westberg: ‘Ik doe dat werk niet als privé-persoon, de verbinding met een geloofsgemeenschap, de ‘zending’ vanuit een kerk, vind ik wezenlijk. Vandaar dat ik in goed overleg met de bisschoppen ben toegetreten tot de kring van geestelijken van de Oud-Katholieke Kerk.’

Volgens de prognoses krijgen de Zweedse kerken in het buitenland in de komende tien, vijftien jaar minder financiële ondersteuning uit het moederland. ‘Daarop vooruitlopend hebben we al flink gereorganiseerd. De verkoop van het gebouw past in die bezuiniging.’

Elsa Westberg: 'In Zweden verwachten mensen meer van de kerk dan in Nederland.' - beeld: Isabel van der Vlugt

Ze heeft aardig haar weg gevonden op het kerkelijk erf in Nederland. Ze gaat met enige regelmaat voor tijdens vieringen van de oud-katholieke parochie in de stad Groningen en ze is betrokken bij het pastoraat vanuit de Protestantse Kerk in Zuidhorn.

Teamverband

Het kerkelijke landschap in Zweden is veel minder versplinterd, zegt ze. 'Je hebt de aloude volkskerk; al is het sinds 2000 geen staatskerk meer, toch is zeker de helft van de bevolking er lid van. Maar anders dan in Nederland kent de volkskerk niet allerlei afsplitsingen. Naast de Rooms-Katholieke en de Oosters-Orthodoxe Kerk, zijn er vooral bewegingen vanuit Engeland en de Verenigde Staten: baptisten, pinksterchristenen, enzovoort.

Nog een verschil: in Zweden was ze als priester gewend in teamverband te werken. 'In een doorsnee gemeente heb je naast de voorganger een handvol betaalde medewerkers: een kerkmusicus, een koster en een paar pedagogische werkers, voor de peuterspeelzaal en allerlei activiteiten voor jongeren.'

Maar cultureel zijn Zweden en Nederland behoorlijk vergelijkbaar. Zweden is minstens zo gesecculariseerd. 'Al merk ik dat de inwoners van Zweden vergeleken bij Nederlanders meer verwachting hebben van de rol van de kerk in de samenleving.'

Al tien jaar kerkelijke eenheid

Juist in 2026 is het tien jaar geleden dat de Oud-Katholieke Kerk verenigd in de Unie van Utrecht en de Evangelisch-Lutherse Kerk van Zweden alle sacramenten en ambten voor elkaars leden openstellen. De kerkelijke eenheid werd plechtig bevestigd met een gezamenlijke eucharistieviering in de Dom van Uppsala.

Er ging een uitvoerig dialoogproces aan vooraf. Het slotdocument is 'een diepgravende theologische tekst, die uitloopt op de vaststelling van kerkelijke gemeenschap', zei de

toenmalige aartsbisschop van de Oud-Katholieke Kerk, Joris Vercammen. 'We creëren niets nieuws, we hebben onze gemeenschap ontdekt!'

Ondanks de verschillen hebben ze ook veel gemeenschappelijk: een rijk liturgisch leven rondom de eucharistie, het behoud van de historische apostolische successie (opvolging), waarbij alle ambten zijn opengesteld voor vrouwen. Verder kenmerken beide kerkverbanden zich door een actieve inzet voor de oecumene, en een open, kritische houding naar de cultuur.

Advertentie
